

Pēdējoreizi rediģēts 2011.gadā.

Paulis Pētersons

Paulis Pētersons – agronoms, pianists (Emīla Dārziņa mīļākais skolnieks). Dzimis 1895. gada 15. jūnijā Kauguru „Briežos”, kur vēlāk ierīkojis paraugsaimniecību. Pēc Valmieras komercskolas beigšanas iestājies Rīgas Politehniskā institūta Lauksaimniecības fakultātē, bet 1915. gadā to pārceļ uz Maskavu. Te P. Pētersons apmeklējis lekcijas arī Šaņavska universitātē, kurā tiem laikiem izcili mācību spēki. Tomēr studijas viņš beidzis Latvijas universitātē, un sācis strādāt Straupes muižā par pārvaldnieku.

1921. gadā Mūrmuižā P. Pētersons dibinājis Latvijas Nacionālās Jaunatnes savienības nodaļu, lai uzsāktu kultūras ieviešanu laukos, kur „apkārtnē zināja tikai viena veida svētkus, tādus, kas bija saistīti ar dzīrēm un iedzeršanu”.

No 1930. gada 25. janvāra līdz pat 1940. gadam viņš bijis Tautas universitātes vadībā. 1949. gadā P. Pētersons izsūtīts uz Sibīriju, bet pēc atgriešanās 1956. gadā strādā Valmieras Mūzikas skolā. (Viņa klavieres patlaban pagastmājā Mūrmuižā.) Miris 1975. gadā.

Zenta Mauriņa ir viņa mūža mīlestība. Vēstulēs uz Mūrmuižas pusi Mauriņa ikvienu lūdz apciemot šo cilvēku, kurš „ezera dziļumu sevī nes”, un „ir tik briesmīgi vientuļš”. No Mūrmuižas uz P. Pēterona „Briežiem” veda Z. Mauriņas par Klusuma ceļu iesaukta taka, taču to šķērsoja grava, kurai Mauriņa pāri netika. Kauguru pagasta zemnieks Jānis Vīksna, arī Tautas universitātes klausītājs, no bērzu kārtīm uzcēla tiltiņu, pa kuru Z. Mauriņa varēja ar ratiņiem pārbraukt, viesojoties „Briežos”.

Stāsta Zenta Jansone: “Trīsdesmitajos gados biju mazpulkā. Vienreiz mums no skolas bija jāiet dziedāt, kādas sešas – septiņas meitenes. Mani skolotājs Zaķīts arī – tev ir jāiet. Zenta Mauriņa skatās uz mani – kā mani sauc? Prasīja adresi, un tad atsūtīja tādu grāmatiņu ar ierakstu „manai mazai vārda māšai”. Es to redzēju, kā viņa ar ratiņiem brauca, lekcijas lasīja. Kā viņa varēja izbraukt?! Paulis veda no Bāles stacijas ar ratiņiem, ar zirgu. Mums no mazpulkiem bieži bija jāiet uz „Briežiem”. Kad atgriezās no izsūtīšanas, ar Pauli tikāmies aptiekā, mēs izrunājāmies. Bija arī tāds Vīksnes Jānis, viņš apglabāts Pēterona kapos(?) Pilsētas kapos. Es esmu 1919. gadā dzimusi, viņš vecāks par mani bija, arī mazpulkā. Vēl Pelēkzīrnis Ansis bija no „Auškām” un Antēnu Paulis. Pētersons bija mums tāds kā priekšnieks.”